

KWARTAALBLAD DE SEIZOENEN

Wier!

de winter

// BLZ 02 // SEIZOENTJE VOOR...
DAVID, HIJ WOONT OP HELIOS

// BLZ 04 // ONDER VIER OGEN
GESPREK MET ZUS EN BROER VAN GUUS BRASSÉ

// BLZ 07 // LEKKER OP LOCATIE
VAN SRI LANKA NAAR ROGDEL

DeSeizoenen

jaargang 4 // editie 4 // december 2021

Seizoentje voor...

David

David is 37 jaar oud en woont sinds 2006 op Helios in Zutphen. Hij heeft een oudere broer Caspar. Zijn moeder Hannah komt altijd in het weekend op bezoek en loopt met hem in de loopkar, masseert zijn voeten en samen luisteren ze verhalen. Ook op de woensdagavond komt zijn moeder om zijn voeten te masseren en voor hem te zingen. Daar wordt hij altijd vrolijk van. David houdt erg van een goede sfeer en van muziek luisteren en zingen. Ook ligt hij graag op het waterbed naar muziek te luisteren, soms ook met de discolampen aan. David werkt op het Atelier in Loenen, waar hij mag kiezen of hij in de Bakkerij is of bij het handwerken. 1 dag in de week gaat David naar het activiteitencentrum in Lochem, waar hij het ook erg naar zijn zin heeft. Hij is echt een gezelligheidsmens en houdt van reuring.

Bijzonder en antroposofisch

DESEIZOENEN BESTAAT UIT WOON- EN WERKGEMEENSCHAPPEN VOOR VOLWASSENEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING, MEERVOUDIGE BEPERKING EN/OF GEDRAGSPROBLEMATIEK.

Onze missie

DeSeizoenen bestaat uit woon- en werkgemeenschappen voor volwassenen met een verstandelijke beperking, meervoudige beperking en/of gedragsproblematiek. In onze woon- en werkgemeenschappen ondersteunen wij het samen-wonen, samen-werken en samen-leven. Op basis van onze antroposofische mensvisie willen wij sociale verbanden scheppen die het welzijn en de ontwikkeling van cliënten en medewerkers bevorderen. Hiertoe behoren medediënten, medewerkers, familie en vrienden, maatschappelijke omgeving en vrijwilligers. Wij geloven dat elk mens unieke mogelijkheden en talenten heeft, ondanks een verstandelijke of fysieke beperking. De waarden gelijkwaardigheid, dienstbaarheid en tegenwoordigheid van geest dragen wij uit in onze begeleiding en ondersteuning.

Op 10 januari 2022 bestaat DeSeizoenen 10 jaar!

Geen officieel jubileum, wel een moment om even bij stil te staan. In die 10 jaar is veel gebeurd. DeSeizoenen ontstond nadat voorganger Zonnehuizen failliet werd verklaard. Een gebeurtenis die heel veel onzekerheid met zich mee bracht voor bewoners en medewerkers. Gelukkig bleek een groep investeerders bereid om (een deel van) de organisatie over te nemen. De locaties de Corisberg, Elivagar, Gennep, Bronlaak, Verdandi en Overkempe konden verder gaan onder de naam DeSeizoenen.

Nu, 10 jaar later, kunnen we zeggen dat er een mooie, gezonde organisatie staat. De woon- en werkgemeenschappen bieden een echt thuis voor de bewoners. Dat kunt u ook weer lezen in dit magazine Vier. Want als er een ding altijd overeind is gebleven is dat de gemeenschapszin. Het samen wonen, werken en leven.

Op een aantal momenten volgend jaar staan we stil bij het 10-jarige samenzijn. Hoe, zal mede afhankelijk zijn van hoe het verder gaat met het Corona-virus en de maatregelen.

DeSeizoenen 10 jaar!
10 januari 2022

Colifon

Redactie & inhoud:

Marjon Minten

Concept, ontwerp & opmaak:

Studio Spinazie, Venray

Fotografie:

Stefan Koopmans

Bermonde Fotografie (voorzijde en pagina 10)

Oplage:

650 stuks

De Corisberg

Hoeve: Corisbergweg 1

6416 HJ Heerlen

Villa Terwinselen: Mariastraat 2

6467 EG Kerkrade

045 - 5412 451

Elivagar

Koppelstraat 19

6088 EM Roggel

0475 - 390 520

Eindhoven

Gennepweg 169

5644 RS Eindhoven

0485 - 388 900

Bronlaak

Bronlaak

Gemertseweg 36

5841 CE Oploo

0485 - 388 900

Verdandi

De Grote Modderkolk

Vrijenbergweg 24a

7371 AA Loenen (Gld)

Woongemeenschap Helios

Loverendale 10

7207 PG Zutphen

06 5773 5531

Overkempe

Koekoeksweg 100

8121 CS Olst

0570 - 568 600

Het temmen van de draak

VIERWOORD

// DOOR MARCO MIERAS
DIRECTEUR FINANCIËN EN BEDRIJFSVOERING

Het St. Michaëlsfeest sluit een periode van uitbundige bloei en groei af. De zomer komt teneinde en we oogsten wat de afgelopen periode heeft opgeleverd. We staan er bij stil dat de herfst begint en dat de natuur naar binnen keert. Een koude en donkere periode start en door het overwinnen van de draak laten we zien dat we deze periode met kracht tegemoet kunnen treden. Mooi om te zien met hoeveel enthousiasme dit feest op de locaties wordt voorbereid en is gevierd.

Voor de organisatie DeSeizoenen en haar verschillende locaties doen we min of meer hetzelfde. In deze maanden staan we stil bij de behaalde resultaten, de oogst. Zaken die ons sterker hebben gemaakt en ons helpen richting de toekomst. Daarbij keren we ook naar binnen om te ontdekken welke zaken we hebben te verbeteren – onze draken – om het volgende jaar nog succesvoller te laten zijn. Uiteindelijk mondt dat uit in de jaarplannen voor 2022.

De jaarplannen geven inhoud aan de missie die we in het meerjarenbeleidsplan hebben verwoord. En deze missie is samen te vatten in 5 woorden: DeSeizoenen geeft de dag zin. Bij DeSeizoenen doe je er toe, je bent er thuis. Met onze antroposofische identiteit en in onze gemeenschappen maken we dat waar en hierbij benutten we ieders talenten en mogelijkheden. In de gesprekken met de medewerkers, ouders en bewoners voel en zie ik veel energie om iedere dag te werken aan deze missie.

En dat valt niet altijd mee. Corona speelt ons al ruim 1,5 jaar parten, de arbeidsmarkt is ongunstig, dat zorgt voor een forse druk op ons allen. Zijn we als organisatie wel klaar voor de herfst en de winter? Hebben wij de draak getemd? Ik ben er van overtuigd dat onze gemeenschappen en de onderlinge verbondenheid binnen deze gemeenschappen waar bewoners, ouders, verwanten, vrijwilligers, opwonenden en medewerkers samen optrekken, een krachtige basis vormen om met vertrouwen de komende periode in te gaan.

Dus ja! Ook als organisatie gaan we met de kracht van ons allen de komende periode met vertrouwen tegemoet!

**“DeSeizoenen
geeft de dag zin”**

MAGAZINE VIER PRAAT MET
ZUS ANNA MARIA EN BROER
THEO OVER GUUS.

Het paradijsje van...

// GUUS BRASSÉ WOONT ZO'N
7 JAAR OP DE CORISBERG EN IS
67 JAAR. GUUS HEEFT HET FRAGILE
X SYNDROOM. EEN DIAGNOSE
DIE DE FAMILIE PAS ONLANGS
TE HOREN KREEG. DAARNAAST
BESTAAT HET VERMOEDEN DAT GUUS
DEMENTEREND IS. MAGAZINE VIER
PRAAT MET ZUS ANNA MARIA EN
BROER THEO OVER GUUS.

“Guus is de jongste uit ons gezin van 6 kinderen, met 5 broers en 1 zus. Toen wij opgroeiden speelde de beperking van Guus helemaal geen rol. Zijn gedrag was voor ons normaal. Hij was wat langzamer, en snel angstig”, vertelt Theo, die 2 jaar ouder is dan Guus. Als hij werd gepest door kinderen uit de buurt dan kwam ik voor hem op. Maar ik kwam er pas later achter dat hij een verstandelijke beperking had.”

Anna Maria: “Ik ben wat ouder dan Theo en had het wat sneller door. Maar Guus hoorde er gewoon bij en deed overall aan mee. Onze ouders gaven dat voorbeeld ook altijd. Hij werd niet afgeschermd. Uiterlijk was er ook niks aan hem te zien. Ook mijn moeder had zijn beperking in eerste instantie niet door. Maar uiteindelijk bleef zijn spraak en motorische ontwikkeling achter en cognitief leerde hij ook weinig bij. Hij bleef een jaar langer bij de zusters op de kleuterschool in Nuth, daarna ging hij naar het BLO, het Buitengewoon Lager Onderwijs.”

Theo: “Op zijn 13e is Guus in een zorginstelling gaan wonen. Op dat moment was het nog beleid dat Guus de eerste 6 weken dan geen bezoek mocht ontvangen, anders zou de overgang te lastig worden. Dat was dramatisch voor zowel mijn moeder als Guus. Hij kwam bij een grote instelling in Sittard terecht en daar heeft hij lang gewoond.”

Guus

“Elke 2e weekend kwam hij op bezoek bij mijn ouders. En op een gegeven moment ontdekte Guus dat er in de buurt van zijn ouderlijk huis mensen woonden met een beperking. Guus weet enorm goed wat hij wil en heeft net zo lang doorgezeurd tot we zijn gaan onderzoeken of dat wat voor hem was. En uiteindelijk is hij toen daar naar toe verhuisd”, vertelt Anna Maria. “Dat was fijn voor hem, want hij kon zelf het dorp in wandelen en mijn moeder bezoeken.”

“Ja, Guus weet wel wat hij wil. Hij heeft altijd zijn eigen pad uitgestippeld. Als iets hem niet bevalt, dan vraag hij ook gewoon een gesprek met de directeur aan. Hij kan zich verbaal niet heel goed uitdrukken, maar toch weet hij zich heel goed verstaanbaar te maken”, licht Theo toe.

“Uiteindelijk werd het huis waar Guus woonde opgeheven en zou hij in een stedelijk gebied terecht komen. Dat was niks voor Guus. Via iemand die ik door mijn werk leerde kennen en die verpleegkundige was geweest op de Corisberg, hoorde ik van deze gemeenschap”, vertelt Anna Maria. “We gingen er op bezoek en voor Guus was het meteen duidelijk dat hij daar wilde wonen. Op dat moment was er geen plek. Maar we hadden geluk, want er kwam al vrij snel een mooie kamer vrij in de Gele Vlinder. In het begin heeft hij best geworsteld met zijn verhuizing. Hij had driftbuien en huilbuien, maar hij wilde toch op de Corisberg zijn.”

“Al heel snel zagen we een groot verschil met de eerdere plekken”, vertelt Theo. “Op andere plekken deden de begeleiders weinig met Guus. Op de Corisberg is dat zo anders. Hij leerde er bijvoorbeeld zijn veters strikken, iets dat eerder niet gelukt was om hem dat te leren. De begeleiders accepteren gewoon niet zo snel dat hij iets niet kan. Ze zijn veel meer op ontwikkeling gericht. Op de eerdere woonplekken had Guus weinig

met het werk dat hij deed. Hij had er geen verbinding mee. En nu heeft hij zo’n plezier in zijn werk in de winkel en de bakkerij. De interactie met de klanten vindt hij geweldig. Het is jammer dat de klanten door Corona niet meer mogen komen tijdens de dagactiviteiten.”

Pas onlangs kreeg de familie een diagnose bij de beperking van Guus te horen. Anna Maria: “Het verhaal was altijd dat zijn diagnose niet bekend was. We wisten alleen dat het een zware bevalling was geweest toen Guus geboren werd en dat mijn moeder al 41 was. Maar onlangs werd het CCE ingeschakeld om mee te kijken naar het gedrag van Guus. De begeleiders van de Corisberg hadden het idee dat Guus ging dementeren en het CCE kan dan hulp bieden aan de begeleiders en aan ons over hoe we het beste kunnen omgaan met zijn gedrag. Het CCE haalde de diagnose Fragile X Syndroom uit het dossier en dat was voor ons volledig nieuw. Hoewel dat niet heel veel verandert, hadden we dat graag eerder geweten, want dit is een erfelijke afwijking en kan dus ook gevolgen hebben voor de kinderen van onze kinderen.”

“De diagnose geeft ons ook weer meer inzicht in zijn gedrag. Omdat de symptomen van Fragile X Syndroom en dementie soms wel op elkaar lijken is het lastig om te zien wat nu de oorzaak is van zijn gedrag. Soms twijfel ik ook wel of het echt dementie is”, zegt Theo. “Maar ik lees in de rapportage dan wel weer dat hij soms zijn decorum verliest bij het eten. Daarnaast mompelt hij wat meer binnensmonds en vind ik hem wel vaker wat afwezig”, vult Anna Maria aan.

“Eigenlijk maakt het ook niet uit waar het gedrag vandaan komt”, concludeert Theo. “Het belangrijkste is dat we handvatten krijgen hoe er mee om te gaan. Zo leren begeleiders om spanning en woede voor te zijn. En wij leren dat

we Guus niet te ver vooraf vertellen over bezoeken of uitstapjes. Want als we iets moeten afzeggen kan hij daar niet zo goed mee omgaan.”

Anna Maria: “Guus wordt ook gewoon ouder en vindt 2 afspraken op een dag soms ook te veel. Dat zegt hij zelf en daar maakt hij dan ook keuzes in. Hij neemt zichzelf dan in bescherming. Ook daarin heeft hij een hele ontwikkeling doorgemaakt. Ook op het werk mag hij die grenzen zelf aangeven. Er is op de Corisberg ook een speciale groep voor bewoners, Indigo, voor wie 5 dagen werken teveel is. Zij komen op vrijdag bij elkaar om meer zintuiglijk samen bezig te zijn. Maar daar wil Guus toch niet aan meedoen, tot onze verrassing.”

“Het mooie van de Corisberg is dat ze inspelen op wat de cliënt aangeeft. De begeleiding beweegt mee. We hebben er dan ook een groot vertrouwen dat de begeleiding Guus ook door deze periode heen helpt. De begeleiders werken met hun hart erbij. Guus straalt ook als mensen aan hem vragen hoe het in Heerlen is. We zeggen dan altijd dat Guus zijn paradijsje heeft gevonden.”

Persoonlijk Begeleider Sanne Curvers over Guus: Guus is een hele enthousiaste, vriendelijk en sociale man. Hij zoekt graag de zijlijn van het gezelschap op, maar wil er wel bij zijn. Het liefst overall. Hij wil niet graag iets missen. Hij is veel bezig met zijn sociale kring. Familie en vrienden van vroeger bezoekt hij met regelmaat. Hij weet goed wat hij wel wil en vooral ook wat niet. Begeleiding moet Guus ook echt zijn ruimte geven en met fingerspitzengefühl een en ander proberen voor elkaar te krijgen als dit nodig is. Hij laat zich helpen en ondersteunen, maar wel als je dit met rust en tact doet zodat hij niet het gevoel heeft dat hij de regie kwijt raakt. Want die wil hij graag zelf behouden. Maar het is geweldig leuk om een begeleider van Guus te zijn! Want hij ziet of je nieuwe kleding hebt of je haren anders hebt en maakt dan een compliment. En hij zit bijna nooit verlegen om een praatje.

// LEKKER OP LOCATIE
DE CORISBERG HEERLEN

VAN BEGELEIDER naar Begeleidende Boer

Marco Stevelmans werkt sinds 2008 bij DeSeizoenen. Hij begon bij Elivagar als begeleider in de woonhuizen en stroomde in 2011 door naar de Corisberg, dicht bij zijn woonplaats Kerkrade. Het buitenleven trekt hem en zo begon hij vanaf 2017 ook op de boerderij van de Corisberg. Eerst 1 dag in de week en later steeds meer. En nu is hij waarnemend vakinhoudelijk werkleider op de boerderij: Boer Marco dus!

Marco: "Omdat er voor de laatste vacature voor vakinhoudelijk werkleider voor de boerderij te weinig geschikte kandidaten waren, neem ik de functie waar. Ik heb ondertussen al aardig wat ervaring opgedaan, maar geen opleiding of achtergrond als boer. Gelukkig is er genoeg kennis binnen DeSeizoenen en word ik bijgestaan door collega's en vrijwilligers. We doen het samen! Toen deze kans kwam, wilde ik hem met beide handen aangrijpen. Gaandeweg kwam ik er namelijk achter dat dit wel echt mijn 'thuis' is. Ik besloot ervoor te gaan en ben daarom begonnen met de opleiding tot Biologische Dynamische Boer aan de Warmonderhof. Hopelijk kan ik daarna officieel aan de slag als vakinhoudelijk werkleider voor de boerderij op de Corisberg."

"De boerderij op de Corisberg bestaat uit een kleine veestapel van een aantal koeien, varken, kippen, schapen, konijnen en 2 ezels. Daarnaast telen we gewassen en is er een fruitboomgaard. We hebben ruim 4 hectare grond. Een klein gemengd boerenbedrijf dus. We proberen zoveel mogelijk zelfvoorzienend te zijn en circulair te produceren. Groenten, fruit en vlees komen op het bordje bij de bewoners en een deel wordt verkocht in de winkel op de Corisberg. En de bakkerij gebruikt producten om heerlijk vlaaien van te maken."

"Ooit ben ik begonnen in de techniek. Ik was technisch tekenaar. Maar ik wilde niet meer op kantoor achter een

computer zitten. Ik ben toen een SPW opleiding gaan doen, Sociaal Pedagogisch Werk. De gehandicaptenzorg voelde als thuiskomen. Ik werkte eerst bij andere gehandicaptenorganisaties, maar ik was op zoek naar een organisatie met meer diepgang. En zo kwam ik bij DeSeizoenen uit, toen nog Zonnehuizen. En nu maak ik dan een stap naar 'boer in de zorg'."

"De opleiding die ik aan de Warmonderhof doe duurt 2 jaar, een BBL traject. Ik ben afgelopen september begonnen. Het is heerlijk om in een klas te zitten met mensen die hetzelfde doel hebben en met elkaar van gedachten te wisselen over biologisch dynamische teelt. Ik hoop met de opleiding nieuwe know how toe te voegen aan mijn rugzakje. Samen met de ervaring die ik tegelijkertijd op de boerderij op doe, hoop ik op weg te zijn om een goede boer te worden."

Wat zijn de eigenschappen van een goede boer? "Je moet oog hebben voor wat er met de dieren en gewassen aan de hand is", vertelt Marco. "En je moet 7 dagen per week beschikbaar zijn. Gelukkig woon ik niet ver weg en kan ik ook snel op locatie zijn als er bijvoorbeeld iets met een dier aan de hand is."

"De Corisberg is een geweldige plek om te werken. We hebben een super fijn team van medewerkers en bewoners. Mijn hart ligt echt bij de zorg en dat ik dat nu kan combineren met buiten zijn en betekenisvol werk is geweldig!"

VAN

Sri Lanka

NAAR ROGGEL

SUTHENDRAN STAAT ME AL OP TE WACHTEN AAN DE WEG, DE KOPPELSTRAAT IN ROGSEL, WAAR HIJ WOONT. HIJ IS NAAR DE KAPPER GEWEEST EN HEEFT ZIJN PAK AANGETROKKEN. HIJ LACHT EN ZIJN OGEN LACHEN MEE. DAT IS NOG EENS EEN WELKOM! SUTHENDRAN STELT ZICH VOOR EN NEEMT ME MEE NAAR DE RUIMTE WAAR WE HET INTERVIEW GAAN HOUDEN. BEGELEIDERS ROMI EN DANIËL ZIJN ER OOK BIJ. WE ZIJN NET BEGONNEN MET HET INTERVIEW ALS DE FOTOGRAAF AL AAN KOMT. DAN MAAR EERST DE FOTO'S. HET MAAKT SUTHENDRAN NIET UIT, OOK GOED! ALS EEN VOLLEERD FOTOMODEL VOLGT HIJ DE INSTRUCTIES VAN DE FOTOGRAAF OP! DAN IS HET TIJD VOOR HET VERVOLG VAN HET INTERVIEW.

Suthendran werd 55 jaar geleden geboren in Sri Lanka en woont nu 12 jaar op Elivagar in Rogsel. Eerst in woonhuis de Kastanje en nu in de Lariks. Een hele reis, van Sri Lanka naar Rogsel. Hoe kwam dat zo? Suthendran vertelt: "In Sri Lanka was oorlog, veel problemen." Hij maakte een flinke reis, maar uiteindelijk kwam hij via Duitsland in een AZC in Nederland terecht. En van daaruit ging hij op Elivagar wonen. Toevallig wonen in het huis de Lariks ook 2 andere mannen uit Sri Lanka.

Dat zal een hele aanpassing zijn, van een land als Sri Lanka naar Nederland. Maar Suthendran ziet vooral de voordelen. "Het is veilig hier". Suthendran blijft ook verbinding houden met zijn cultuur. Begeleider Romi legt uit dat er in Roermond een Sri Lankaanse gemeenschap is. "Suthendran bezoekt regelmatig een kerkdienst in de Sri Lankaanse taal. Bovendien zorgt deze gemeenschap dat de mannen uit Sri Lanka, die op Elivagar wonen, 4 keer per week een Sri Lankaanse maaltijd kunnen eten."

Dat helpen zit ook in de aard van Suthendran. "Ik help graag met koffie zetten, soep maken, thee zetten, afwassen, koken, tafel dekken boodschappen doen, frietjes halen." Suthendran werkt

in het creatieve werkgebied de Koppeling en het aangrenzende werkgebied Gaaf. Daar helpt hij met allerlei klusjes en met het samenstellen van de kerstpakketten. Af en toe zelfs op zijn vrije zaterdag!

Wat heeft Suthendran voor hobbies? Suthendran: "Televisie kijken en theater!" Romi: "Hij houdt van muziek, dans, shows; de sfeer van theater. "Van Carnaval", voegt Suthendran toe. "De jaarfeesten die wij op locatie vieren vindt hij ook geweldig", zegt Romi.

"Suthendran is nooit boos en altijd vriendelijk", vertelt Romi. Suthendran bevestigt dat met een lach. "Nooit boos", zegt hij. "Het is hier fijn en veilig." Hij heeft geen reden om boos te zijn vindt hij. Bovendien past dat ook niet bij zijn geloof. Romi: "I am a good man, zegt Suthendran regelmatig."

Suthendran heeft 4 broers en 3 zussen. "Ze wonen in Canada, Zwitserland, Duitsland, Engeland en Schotland", vertelt Suthendran. Een internationaal gezelschap dus. Suthendran kijkt er naar uit om hen het resultaat van dit interview en de fotoshoot te laten zien!

Van Ikea naar de gehandicaptenzorg

**CHRIS CLOO IS
57 JAAR EN WERKT
SINDS AUGUSTUS VAN
DIT JAAR BIJ ONZE
LOCATIE GENNEP IN
EINDHOVEN IN HUIZE
PENNINGS. CHRIS IS
NIEUW IN DE ZORG;
HIJ WERKTE 18 JAAR
VOOR IKEA OVER
DE HELE WERELD.
VAN SAOEDI ARABIË,
TAIWAN, INDONESIA
NAAR EEN WERKPLEK
IN EINDHOVEN. EEN
BIJZONDERE STAP
WAAR WE GRAAG WAT
MEER OVER HOREN.**

"Ik was Country Communicatie en Interior Design Manager en had de eindverantwoordelijkheid over hoe de winkels in de verschillende landen er uit zagen en hoe er met de klanten intern werd gecommuniceerd. Ik heb 18 jaar met veel plezier voor deze organisatie gewerkt. Maar mijn vrouw kreeg heimwee naar Nederland en eigenlijk wilde ik ook wel wat anders."

Maar hoe kom je dan uit bij werken in de gehandicaptenzorg? "In mijn tijd gold nog de dienstplicht. Omdat ik aangaf dat ik gewetensbezwaren had voor militaire dienst, kreeg ik de keuze voor gevangenisstraf of 1,5 werken bij een sociale werkplaats. Ik koos natuurlijk voor het laatste en ik heb daar een fantastische tijd gehad en veel mensenkennis opgedaan. Maar ik heb daar in mijn werk verder nooit iets mee gedaan. Hoewel bij het managen van teams de omgang met mensen ook het belangrijkste is natuurlijk."

"We verhuisden net voor Corona met ons gezin van Jakarta naar Nederland. Dat was natuurlijk best weer even wennen. Al vrij snel brak Corona uit. Dat gaf me nog meer de ruimte om te bedenken wat ik nu eigenlijk wil. Ik draaide bij IKEA weken van 60 uur. Als je midden in die flow zit, dan doe je dat gewoon. Maar toen ik eruit was gestapt heb ik me afgevraagd of ik dat nog wilde. Ik was ook op zoek naar meer zingeving."

"Mijn zoektocht leidde me naar de gezondheidszorg. De HR-manager van DeSeizoenen, Jorrit Bovendorp, werkte voorheen ook bij IKEA en via hem werd ik attent gemaakt op DeSeizoenen. Het sollicitatiegesprek vond ik heel mooi."

Het werd echt benaderd vanuit de mens. Ik had ook bij andere zorg-organisaties gesolliciteerd, maar daar werd vooral voor mij gedacht en aannames gedaan. Bij DeSeizoenen ging dat heel anders. "Kijk maar eens of het wat voor je is", werd er gezegd. "Kijk maar eens of de bewoners en jij bij elkaar passen" en "ga er met je hart in." Dat was de eerste keer dat iemand dat in mijn carrière tegen me zei. Ik ben met open armen ontvangen en ik mag in Januari beginnen met een BBL traject voor Begeleider in de Gehandicaptenzorg bij Scillz in Zeist. Ik ga dan 1 dag in de week naar de opleiding. Ik heb natuurlijk veel levenservaring en doe veel op intuïtie, maar heb nog wel verdieping nodig. Ik sta nog helemaal aan het begin van mijn ontdekkingsreis. Ik wil de antroposofische inspiratie ook op een goede manier kunnen inzetten."

"Ik ben mezelf nu ook een beetje aan het herontdekken. Ik werkte altijd in de hoogste versnelling. Stilstaan om na te denken over wat je nu echt wilt was er niet echt bij. Het is mooi dat dat nu wel kan. Je wordt ook afgeremd door de bewoners als je te snel gaat. Het grote verschil is ook dat ik niks bepaal. Je werkritme wordt bepaald door de bewoner. Je staat in dienst van de bewoners. Het werkt voelt heel goed en het maakt me gevoelsmatig erg rijk. Het maakt me nieuwsgierig naar meer."

"Mijn vrouw zegt dat ik een plezieriger mens ben geworden. Ik stond constant 'aan'. Er is ook weer meer tijd voor mijn hobby's als muziek en schilderen en motorrijden. Ik vind mijn ware 'ik' weer wat meer terug en ben hier dankbaar voor."

We hebben het vaak over de invulling van de dagen van de bewoners. Maar ook in de nacht is er zorg voor onze bewoners nodig. De medewerkers van de nachtzorg zijn een beetje 'onzichtbaar', maar ze hebben een enorme belangrijke taak: een goede en veilige nachtrust voor onze bewoners!

VERK(N)OCHT aan de nachtdienst

Maud Werkman en Mirjam Bergmans werken in de nachtdienst op Bronlaak. Maud en Mirjam zijn beiden geen nachtmensen, maar ze vinden het heerlijk om in de nacht te werken. Ze nemen ons graag mee in hun werk.

Maud werkt 8 jaar in de nachtzorg op Bronlaak. "Ik vond de nachtdienst eerst best spannend, maar tegelijkertijd ook heerlijk. Er is rust in de nacht en je hebt echt 1 op 1 contact met een bewoner."

Mirjam werkt 14 jaar in de nachtzorg. "Ik ging in de nacht werken omdat ik kleine kinderen had. Nu zijn de kinderen groter, maar ben ik 'verkocht' aan de sfeer in de nacht. Lekker slapen is belangrijk. Je kunt zo echt wat betekenen voor de bewoners."

Maud: "Het werken in de nacht brengt ook een flinke verantwoordelijkheid met zich mee. We zijn in de nacht verantwoordelijk voor Bronlaak, Elivagar,

Corisberg en Gennep. Op de locaties buiten Bronlaak is er ook altijd nog een slaapdienst of wakende nachtdienst aanwezig die wij kunnen inseinen. We hebben op Bronlaak een centraal punt, de ruimte waar het apparaat voor het bekijken van de camera's en uitluisteren zich bevindt. We zijn in de nacht met 3 personen. 1 persoon blijft altijd op de centrale plek. Als er iets aan de hand is, gaan de andere 2 samen op pad of we seinen de persoon op locatie in."

"Door de ervaring, en doordat je bewoners kent, kun je beter herkennen wat normaal of afwijkend is", vertelt Mirjam. "Maar het blijft soms spannend. Met name bij epileptische aanvallen. Die kunnen grillig zijn. Gelukkig hoeven we niet zo vaak een arts of ambulance in te schakelen, maar je bent dus altijd alert in deze situaties. Maud: "We zijn met een team van 11 personen die nachtdienst draaien. De meesten hebben 2 of 3 nachten in de

week. Het is natuurlijk ook best zwaar. Je bioritme lijdt er onder. Dus meer nachten per week is ook niet fijn. Je moet ook scherp zijn in de nachten dat je er wel bent."

Er hangen zeker niet overal camera's en uitluisterapparaten. De privacy van mensen is ook belangrijk. Mirjam: "We gaan daar integer mee om. Sommige bewoners hebben ook een oproepknop of kunnen zelf bellen of appen. Soms zijn er dan ook bewoners die het wel gezellig vinden als wij langskomen 's nachts en daar dan handig gebruik van maken", zegt ze met een glimlach.

"Collega's die overdag werken hebben vaak geen idee van wat er in de nacht allemaal gebeurt. Elk woonhuis draagt na de avonddienst de bijzonderheden aan ons over, zodat we weten waar we extra op moeten letten. En in de ochtend gaat het precies andersom. We hebben dus wel contact met elkaar, maar de nachtdienst is toch een hele 'andere wereld'. Toen ik nog overdag werkte had ik dat ook niet zo door, vertelt Maud. "We geven regelmatig presentaties voor medewerkers en dat helpt wel bij het begrip voor ons werk. Het is belangrijk dat wij ook gezien worden als onderdeel van het leven van de bewoner. De nacht is namelijk een belangrijk deel van de 24-uurs zorg."

Het perspectief

VAN EEN ORTHOPEDAGOOG

Damiët Dalhuisen is Orthopedagoog bij Verdandi en Overkempe. Ze werkt 3 dagen in de week op Overkempe en 1 dag in de week op Verdandi. De naam orthopedagoog en gedragskundige wordt nogal eens door elkaar gebruikt. Voor de duidelijkheid: Een gedragskundige is een psycholoog of orthopedagoog die zich gespecialiseerd heeft in gedrag van mensen. De term 'gedragskundige' is dus een overkoepelende term. Damiët kunnen we dus zowel een orthopedagoog als gedragskundige noemen. Damiët: "We gaan op zoek naar de talenten van de mens voor ons en proberen te achterhalen welke randvoorwaarden belangrijk zijn bij de ontwikkeling van deze persoon."

Ooit begon Damiët als verpleegkundige. "Ik kreeg tijdens de opleiding les van een orthopedagoog over 'gesprekstechnieken'. Dat vond ik enorm boeiend. Ik besloot daarom ook de universitaire opleiding tot orthopedagoog te doen."

"Tijdens mijn opleiding en daarna heb ik ook op de groep gewerkt als begeleider. Verder heb ik in de thuiszorg gewerkt en in de kinderrevalidatie. Die praktijkkennis komt nog dagelijks van pas. Het is niet alleen belangrijk om aansluiting te vinden bij de cliënt, maar ook bij de begeleiders. Dan helpt het enorm als je weet hoe hun dagelijkse werk eruit ziet."

Wat doet een orthopedagoog nu eigenlijk? "Als orthopedagoog kijk je mee in het dagelijkse leven van de bewoners. We observeren, onderzoeken en proberen inzicht te krijgen in gedrag. Daarbij kijken we vanuit het antroposofisch mensbeeld, holistisch. Er is vaak veel meer ontwikkeling mogelijk dan we denken. Als orthopedagoog reik ik tools aan of schakel externe expertise in. Samen met collega's verdiep ik me ook in bepaalde thema's als seksualiteit en de ouder wordende bewoner. Zo breid je je kennis steeds uit en kunnen we goede zorg bieden aan onze bewoners."

"Mijn werk is erg divers. Ik werk met 18 jarigen, maar ook met bijna 80-jarige mensen. Van ernstig meervoudig beperkt tot iemand die zelfstandig woont met begeleiding. Ik heb contact met begeleiders, ouders, met therapeuten, met iedereen in de omgeving van de cliënt eigenlijk. Je probeert dan met het systeem rondom de cliënt de juiste randvoorwaarden te creëren zodat de bewoner tot ontwikkeling kan komen. Elke situatie is weer een nieuwe uitdaging. Ik ben

een korte tijd heel intensief betrokken en dan stap ik weer uit. Dat past wel bij mij, ik houd van snel schakelen."

"Ik heb niet bewust voor een antroposofische organisatie gekozen", vertelt Damiët. "Het kwam op mijn pad. Ik ervaar hoe mooi en krachtig het gemeenschapsleven is. Bewoners hebben een betekenisvolle dagindeling. En iedereen kent of groet elkaar. Er wordt niet meteen naar medicatie gegrepen, maar eerst gekeken hoe we de bewoner op een andere manier kunnen ondersteunen in zijn behoefte, zoals door therapie, te kijken naar de context of het dagprogramma én natuurlijk naar onszelf."

"Ik word meestal ingeschakeld als er wat hobbels zijn in het leven van de bewoner. Daarom vind ik het ook heel mooi om de bewoners in hun gewone leven te ontmoeten. Tijdens jaarfeesten bijvoorbeeld. Het beste is natuurlijk als je problemen voor kunt zijn. Dat je de bewoner al goed in beeld hebt en weet wat iemand aan kan."

Een mooi stukje geschiedenis:

TWEE TANTES KOMEN BIJ ELKAAR!

Onlangs ontvingen de bewoners van Overkempe een duo-fiets met elektrische trapondersteuning vanuit de Annie Doeksen Stichting. We horen graag wat meer over de achtergrond van deze stichting en hoe de Stichting is verbonden met Overkempe. We spreken er over met Mathilda Van der Goes-Doeksen, een nichtje van Annie Doeksen.

“Onze roots liggen echt in Olst. Zowel mijn overgrootouders, grootouders en veel later mijn ouders, woonden er. Mijn grootouders kregen 4 kinderen. Het 3e kind was Jeanette, Jeanette des Tombe. Tante Jeanette dus. Jeanette was een mongooltje, zoals dat in die tijd genoemd werd. Ze had het Syndroom van Down. Jeanette was een heel lief, vrolijk mens. Ze was heel sociaal en we konden erg met haar lachen. We vonden het altijd leuk om met haar op te trekken. Mijn grootvader was officier van justitie en is relatief jong overleden. Mijn grootmoeder woonde dus heel veel jaren alleen met Jeanette in het grote huis, Klein Hoenlo, maar het was er altijd gezellig met veel bezoek en logees.”

“Op een gegeven moment kwam mijn grootmoeder langdurig in het ziekenhuis te liggen. Iedereen dacht eigenlijk dat ze daar niet meer uit zou komen. Dat was het moment waarop mijn moeder, ze was de voogd van Jeanette, begon na te denken over de toekomst van Jeanette. Mijn moeder begon een zoektocht naar een geschikte woonplek voor haar zusje. Maar wonder boven wonder kwam mijn grootmoeder weer volledig gezond uit het ziekenhuis.”

“Maar er was een zaadje geplant. Mijn moeder was al geïnteresseerd in de antroposofie. En toen ze hoorde dat de

Michaëlshoeve, een antroposofische gemeenschap voor kinderen met een ontwikkelingsstoornis, in de buurt een plek zocht om volwassenen met een verstandelijke beperking te huisvesten, heeft ze er, samen met anderen, veel energie in gestoken om die plek naar Olst te krijgen. En dat werd dus Overkempe!”

“Toen Overkempe geopend werd is Jeanette daar eerst een aantal jaren overdag naar toe gegaan. Ze maakte deel uit van het Schatbornhuis en had het daar enorm naar haar zin. Ze was erg van de structuur en ze draaide de dag met de anderen mee. Toen mijn grootmoeder stierf is Jeanette op Overkempe gaan wonen. 4 jaar later overleed ook Jeanette.”

Maar hoe zit het nu met de Annie Doeksen Stichting? “De zus van mijn vader had geen kinderen. Wij, mijn broers Jan Willem en Volkert en ik, waren haar erfgenamen. Ze was heel begaan met kinderen die hulp nodig hadden en was ook heel geïnteresseerd in wetenschap. Met haar nalatenschap hebben we de Annie Doeksen Stichting opgericht. En daaruit kunnen we goede doelen ondersteunen, die zij een warm hart zou hebben toegedragen.”

“Toen mijn broer dit voorjaar in Olst aan het hardlopen was en daar de bewoners

van Overkempe zichtbaar genietend zag fietsen en Ivo Niehe in zijn documentaire ook een oproep deed om Overkempe te ondersteunen, wilden we graag iets doen voor de bewoners van Overkempe. We hebben contact opgenomen met Overkempe en gevraagd of er misschien behoefte was aan nog zo'n mooie fiets. En zo hebben we vanuit de Stichting een donatie gedaan voor de aanschaf van een duo-fiets.

Met deze donatie aan Overkempe komen twee tantes van mijn moeders- en vaderskant dus bij elkaar!”

Wierkant

ACHTER ONZE FILOSOFIE

MARLIES VRIES, MANAGEMENTASSISTENTE ELIVAGAR

Marlies Vries is managementassistente op locatie Elivagar in Roggel. Ze is al sinds de oprichting van Elivagar, in 2003, aan de locatie verbonden. Marlies: "Ik heb eerst 25 jaar gewerkt in de reguliere zorg. Maar na 25 jaar vond ik het tijd voor iets nieuws. In Roggel werd Elivagar opgestart, dat was dicht bij huis en ik voelde me wel aangetrokken tot de antroposofie, ook al wist ik niet zo goed wat ik me erbij moest voorstellen. Ik heb dus de start van de locatie meegemaakt en in het begin was dat echt pionieren. De bewoners kwamen uit alle delen van het land, oud en jong, hoog en laag niveau en vormden een kleurrijk gezelschap."

"Ik vind het heel mooi hoe we in symbiose samenleven. Ik blijf het bijzonder vinden, en dat vond ik in het begin zo treffend, dat iedereen naar elkaar omkijkt en elkaar helpt. Een bewoner brengt een andere bewoner naar de taxi en helpt bij instappen bijvoorbeeld. Ook in de woonhuizen werd juist een mix gemaakt van verschillende niveaus. Dat was ik in de reguliere zorg niet gewend. Op deze manier vindt er op een natuurlijke wijze gerichtheid op elkaar en zorgen voor elkaar plaats en ontstaan er wederzijdse hechte banden tussen bewoners. Een mooi voorbeeld van gemeenschapszin."

"Het uitgangspunt is gelijkwaardigheid. Verbinding en zelfverwezenlijking staan centraal. Het is dan belangrijk om intens te kijken en te luisteren naar een cliënt. En de ontwikkelrichting vanuit de cliënt zelf te laten komen. Te willen zien wat het innerlijke is dat deze mens beweegt."

"Ook nu ik managementassistente ben, maak ik echt deel uit van de gemeenschap. Ik vond die stap van zorg naar ondersteuning in het begin best lastig. Maar ik merk dat ik nog steeds heel verweven ben met de zorg. Ik bied een luisterend oor voor bewoners en medewerkers en heb contact met ouders. Ik ben betrokken bij verschillende projecten. Dat ik zelf ook in de directe zorg hebt gewerkt komt dan heel goed van pas."

"Ik voel me echt heel sterk verbonden met Elivagar. Het is een fijne woon- en werkplek en een echt thuis voor de bewoners. En ik maak er graag deel van uit."

DE FAVORIET VAN MARLIES

HET FAVORIETE PRODUCT VAN MARLIES ZIJN DE VILTEN HARTJES, GEMAAKT IN HET CREATIEVE WERKGEBIED VAN ELIVAGAR: DE KOPPELING. "HET VILTEN HOORT ECHT BIJ DE KOPPELING EN DE HARTJES ZIJN KLEURRIJK. OOK DE VILTEN BLOEMEN ZIJN HEEL MOOI TROUWENS." DE VILTEN HARTJES ZIJN VERKRIJGBAAR IN DE WINKEL VAN DE KOPPELING AAN DE KOPPELSTRAAT.

DeSeizoenen